

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ad Iesuitarvm Assertionēs, Ex Epistola Priori Divi Pavli ad
Timotheum, in Schola Dilingana disputatas, quibus totum
Papatum stabilire conati sunt, pia responsio**

**Bidembach, Wilhelm
Osiander, Lucas**

Tvbingæ

VD16 B 5358

Aduersus Presbiterum accusationem noli accipere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36892

188 AD ASSERTIONES IESUITARUM
tritijs & compitis teritur. Itaq; Iesuitis non tam facile creditur, eos non esse Simoniacos, quam facile ab ipsis dicitur. Rusticorum enim loculi & crumena a Pontificijs mercatoribus funditus exhaustæ: illud testantur: quorum mercatorum imposturæ, paulo diutius durassent in Germania, nescio an miseræ plebeculæ vllus relictus fuisset obolus, qui Charonti (vt adagium habet) nulum potuissent solvere. Itaq; scitū fuit illud Alphonfi Neapolitani sapientissimi Regis dicterium: Harpyas non amplius habitare in insulis Straphadibus: sed illinc commigrasse in curiam Romanam, ibiq; domicilium iam constituisse. Quo inexplebilem auaritiā & rapacitatem Romanensium Sacerdotum taxare voluit.

IESUITÆ.

Aduersus Presbiterum accusationem noli accipere.

VI. Siquidem lectionem sequamur paucorum exemplarium, quibus verba illa desunt: Nisi sub duobus aut tribus testibus, videtur Apostolus Timotheo simpliciter prohibuisse, accusationem aduersus Episcopum admittere, sed causam illam reseruare. Si verò communior lectio latinorum & græcorum exemplarium retineatur, in quibus verba illa leguntur præcipere videtur, non aliter nomen Presbyteri delatum esse recipiendum, quàm si duo vel tres fide digni testes contra illum testimonium dicant. Quæ enim Presbyteris obijciuntur.

eiuntur, non facile credenda sunt, cum propter aetatem & exploratos mores, antequam in eum ordinem admitterentur, tum quod multorum odio laborant. Nec mirum est, causas etiam Episcoporum ad Timotheum delatas fuisse: nam si Chryso-
Chrysoft. hom. 15. in hanc. epist. Matth. 18. Ioan. 20. 1. Cor. 5. 6. Acto. 15. 20.

RESPONSI O.

Vt in praecedenti Positione de perpetuis stipendijs sibi cauerunt: ita nunc de longè maiori priuilegio sibi cauent Iesuitæ: vt videlicet ab omnibus reprehensionibus & accusationibus sint immunes, quò, si dijs placet, diuino satisfiat edicto: Nolite tangere Christos meos, hoc est, Iesuitas. Nam Christus & Iesus nomina sunt vni personæ competentia. Videtur, inquiunt, Apostolus Timotheo simpliciter prohibuisse accusationem aduersus Episcopum admittere. Atqui, heus Iesuitæ, non de Episcopo hæc fit sermo, sed de Presbytero. Ergo rursus Episcopum & Presbyterum confunditis, quos alioquin tam curiose discernitis. Et vestrum videtur, soluitur per nostrum, non videtur. Pauca, inquiunt, exemplaria non habent hæc verba: Nisi sub duobus aut tribus testibus. Et certè, Iesuitæ, nimis pauca quàm vellestis. Et tamen hæc pauca, in quibus illa verba deesse dicitis, non dubito à vestri similibus falsarijs corrupta esse: qui se libenter tanquam filij Belial, ab omni
 a iij iugo

iugo exemissent, ne cuiusquam hominis potestati & iurisdictioni essent subiecti, sed liberè pro sua libidine quidlibet auderent facere. Nam Monachis & Sacrificulis, quidlibet audendi semper fuit æqua potestas, vetus. n. est, & heu nimium verus versiculus.

*Impiis Monachis
pictoribus atque potatis
sua finguntur sumptus
sunt iniqua potas*

Non audet Stygius Pluto tentare, quod audet Effrenis Monachus, & septuaginta fratris eius.

Et sanè quod adulterandis scripturis non poterunt, id nouis conditis Canonibus effecerunt Pontifices: quorum alijs seiplos, alijs totam sibi iuratam turbam, vinctam illam & rasam cohortem, ita munierunt, vt sacrosancti & inuiolabiles ab omnibus haberentur. Ex multis paucos tantum recitare libet.

¶.q.1. Nemo vnquam Episcopum aut reliquos clericos apud iudicem secularem accusare præsumat.

Nec Laico quemlibet clericum liceat accusare.

Nec quicquam clericis comune est cum publicis legibus.

Vos à nemine diiudicari potestis: quia ad Dei solius iudicium referuamini.

¶.q.3. Absit vt quicquam sinistrum de his arbitremur, qui Apostolico gradui succedentes Christi corpus sacro ore conficiunt.

¶.q.7. Laici in accusatione Episcoporum audiendi non sunt, quia oppidò eis quidam infesti sunt: & indignum est, vt ab eis accusentur, quorum grauitatem nolunt imitari.

¶.q.7. Non est à plebe, aut à vulgaribus hominibus accusandus vel arguendus Episcopus: licet sit inordinatus: quia pro meritis subditorum disponit à Deo vita rectorum.

Non accusent Sacerdotes Domini, nec in eos testificentur.

officiantur, qui sui ordinis non sunt, nec esse possunt.

Oves Pastorem suum non reprehendant, plebs Episcopum non accuset, nec vulgus eum arguat: quia non est discipulus super Magistrum.

Præful non damnatur, nisi cum 72. testibus. Presbyter aut Cardinalis, nisi cum 63. testibus non deponatur. Diaconus verò Cardinalis vrbis Romæ nisi cum 27. testibus non condemnabitur. Subdiaconus, Acolutus, Exorcista, Lector, Hostiarius, non nisi septem testibus condemnabitur.

Deniq; Tyberina bellua sic ex antro suo rugit: Si Papa suæ & fraternæ salutis negligens depræhenditur inutilis & remissus in suis operibus, & insuper à bono taciturnus, quod magis officit sibi & omnibus: nihilominus innumerabiles populos cateruatim secum ducit primo mancipio Gehennæ, cum ipso plagis multis in æternum vapulaturus. Huius culpas isthæc redarguere præsumit mortalium nullus: quia cunctos ipse iudicaturus à nemine est iudicandus.

Hos Canones si in Ecclesiam rursus inuehere leuitæ conantur, nescio an grauiores & crudeliores Tyrannos vnquam habuerit Germania. Sic enim liberum erit Sacrificulis honestorū ciuiū filias ad stuprum rapere, cōiuges ad adulteria sollicitare, foetus abigere, in bona & prædâ aliena inuolare, furari, prædari, oves non tōdere tantum, sed & deglubere: deniq; id arbitrari licere, quod libeat. Quis enim semper septem testes, ne dicam septuaginta duos, comparabit, qui de vi aut iniuriâ illata testentur quis non in clericorū cōfessu clericum accusans causa cadet? quis, si res ad summum Pontificem deferatur, ab ipsius sententiâ

Dist. 49. ca. 11
Papa.

sententia quātumuis iniusta prouocare audebit? Quis Germaniæ & totius sacri Imperij legibus, aduersus dolos, contumelias, calumnias, vim Ecclesiasticorū & Spiritualium, vt vocantur, tutus erit? Silebunt certē leges inter clericos, & non præsumetur, tantæ dignitatis apex errare posse. O libera & libertatis semper non minus quàm vitæ amans Germaniā: tenē isti homines clericis seruire cogent, vt aduersus eos ne mutire quidē audeas: qui nullo bono & laudabili facto, sed tantum impia hypocrisi, hisce proximis viginti annis tibi innotuerunt? Ergo ne ideo à Franciscanis, Dominicanis, Augustinianis, Carmelitis, & alijs sexcentis ordinibus liberati sumus, vt solos Iesuitas ferre cogamur, & eorum parere tyrannidi? Hoc autem esset pro trabe Ciconiam, pro flagellis Scorpiones perpeti. Iudicet ergo Dominus inter nos & Tyrannos istos. Atqui (aiunt) olim etiam huiusmodi causæ omnes ad Episcopos delatæ fuerunt, quos præter verbi ministerium etiam iudicandi atque mulctandi potestatem habuisse, facile contra nouatores (adeo illis noua est pia religio) concluditur. Et ne hîc absq; scripturis loqui videantur, ad margines locos ex nouo testamento signant, qui de spirituali Iurisdictione Ecclesiæ loquuntur: qua morum censura agitur, & clauium officium exercetur. Hanc autem potestatem Ecclesiæ datam nemo nostrum vnquam negauit. Sed eandem à potestate gladij, ab illo forensi strepitu, & litigioso processu (qualis in Episcoporum aulis, & Officialium Curijs passim conspicitur) longissimè separamus. Deinde non vnus arbitrio permittimus, sed à legitimo

timo

timo confessu & Ecclesie consistorio administran-
 dam esse docemus. Neque enim olim vel mulctis, vel
 carceribus, vel alijs civilibus poenis potestatem su-
 am exercuerunt sancti Episcopi: sed solo Domini
 verbo, & seuerissima Ecclesie vindicta, excommu-
 nicatione, quae nec vim nec manum desiderat, sed
 verbi Dei potentia contenta est. Committebatur aut
 illa iurisdictio non vni Episcopo, sed Presbyteris,
 hoc est, Senioribus & Senatoribus, quos etiam Apo-
 stolus alicubi gubernatores vocat, & quorum Colle-
 giu Christi Ecclesie nomine significat, cum inquit:
 Dic Ecclesie. Huic aut collegio Presbyteroru Episcopus
 praeerat, non vt ibi regnaret tanquam *κύριος*, sed
 vt ex eorum sententia, ordinis causa, ecclesiastica po-
 litia regeret & moderaretur. Sed postea degenera-
 uit hoc institutum a suis primordijs, & partim Episc-
 scoporum ambitione, partim nimia Christianorum
 Imperatorum indulgentia & oscitantia conuersa est
 spiritalis iurisdictio in mere politicam & munda-
 nam, vt iam non, sicut Ambrosij aetate, Imperatores
 magis sacerdotiu optaret, quam imperium Sacerdos-
 tes, sed Sacerdotes magis ad imperium adspirarent,
 quam ad Sacerdotiu Imperatores. Ita factu est, vt cu
 Imperatores palatia, Episcopi Ecclesias curare debe-
 ret, Episcopi stertentibus Imperatoribus, ta palatia,
 quam Ecclesias occuparint. Qua de re extat ta gra-
 ues & acerbe bonorum viroru, & cum primis Bern-
 hardi querela, vt miru sit, hunc non fuisse iampridem
 inter haeticos relatū a Iesuitis, qui Episcopis vtrius-
 que gladiu non minus falso, quam impudeter asserunt:
 alienissimi profecto ab Apostolico spiritu per os
 b Pauli

1. Cor. 12.
 Rom. 12.
 Matth. 18.
 Cyprianus li. 3.
 Epistola 10. 14.
 15. & alijs.

Homil. de Basili-
 cis tradendis.

Bernhardus lib.
 2. de considera-
 tione.

Pauli loquente: Arma militiæ nostræ non carnalia sed spiritualia sunt: Sarculo (inquit Bernhardus ad Pontificẽ) opus est, non sceptro, vt opus facias Prophetæ: nec vel dominans Apostolatũ, vel Apostolicus dominatum vsurpare debet. Multa hæc restarent dicenda: sed properandum est ad ea quæ sequuntur.

I E S V I T Æ.

Noli adhuc aquam bibere, sed modico vino utere.

VII. Passus fuerat Apostolus, ad id vsq; tempus (vt rectè hic Hieronymus & Chrysostomus colligunt) Timotheum abstinere à vino, potuq; aqua contentum esse, sed & tunc non inquit moderato, sed quod minus est, modico vino utere, illoq; tanquam medicamento, propter languentem stomachum, & frequentes corporis debilitates: Si ergo in homine tam debili, cui tam multo pro Christi Ecclesia perferendi erant labores, abstinentiam probat à parte iustæ quantitatis vini, certè commendaret abstinentiam omnino à vino in homine robusto, & vitiosis cupiditatibus agitato: Si hætenus Timothei abstinentiam taceret laudauit, certè nunc nisi postulasset necessitas, quæ hic exprimitur, ne modicum quidam istud vini concessisset. Quod si abstinentiam à vino laudat Apostolus, quo modo consequens est (quod noui Euangelici volumus) vt abstinentiam ab illis vituperet, à quibus simile periculum imminet?

Vide Hierony.
lib. 2. aduersus
Iouin. & Chry-
sost. hom. 1. ad
populum Antio-
chenum & in
hunc locum, &
Bernhardũ ser-
mo. 30. in Cant.

R E S P O N S I O.

Vtinam